

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΠΟΝΤΙΚΟΙ

Κάποτε ένας ποντικός κίνησε απ' την έξοχη και πήγε στην πολιτεία, γιατί είχε άκοιτες πολλά γι' αυτή. Έκει μέσα βρήκε έναν άλλον ποντικό καλοθερμένο κι' έπιασε φιλία μαζί του.

—Πώς τὰ περνάς εκεί έξω πού βρισκόσαι; ρώτησε ο δεύτερος ποντικός τὸν πρώτο.

—Πώς νὰ τὰ περάσω; ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Ἡ τροφή μου εἶναι πότε λίγες ἐλιές, πότε κάμποσες ρίζες, πότε κανένα κομμάτι ψωμί πού πετοῦν οἱ ἀνθρώποι.

—Πάμε τώρα νὰ ἰδῆς πὸς τὰ περνᾶω κ' ἐγώ, εἶπε ὁ καλοθερμένωσ ποντικός στὸ φίλο του.

Καὶ τὸν πήρε καὶ τὸν ἔφερε σ' ἓνα μπαζάικο, ὅπου τοῦ ἔδωσε κι' ἔφαγε αὐτὸ, βούτυρο, χοιρινέρι κι' ἄλλα πολλὰ.

—Τώρα πὸς γνωριστήκαμε, τοῦ εἶπε σὺν ἀπόφασε, νᾶρχεσαι ἐδῶ ὅποτε θέλεις καὶ θὰ καλοπερνᾶς.

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ ἀποφασίστηκαν κ' ὁ ποντικός τῆς ἔξοχῆς γύρισε στὴν τρίτα του, ὅταν ὅμως, ἄστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ξαναπαίνασε καὶ ξαναπῆγε στὸ μπαζάικο, βρῆκε τὸ φίλο του πιασμένο στὸ δόκινο μὲ τὸ κεφάλι σταμμένο.

—Κάλλο ἔληξ, καὶ ρίζες μὲ τὸ κεφάλι γερό, εἶπε τότε ὁ ποντικός τῆς ἔξοχῆς, πῶρα τρεῖ καὶ βούτυρο μὲ τὸ κεφάλι σταμμένο.

Κι' ἀπὸ τότε δὲν ξαναπαίτησε ποτέ του στὴν πολιτεία.

Ο ΓΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΝΤΙΚΙΑ

Μιά φορὰ ἦταν ἓνας γάτος πὸς κενηγοῖσε ἄγρια τὰ ποντικά του σπιτιοῦ του καὶ τὰ εἶχε ἀπανοίσει. Ὅσα γλιτώσανε ἀπ' τὰ νύχια του κινήθηκαν στὰ κατάβητα τῆς φοιλήσ τῶν καὶ δὲν ἔβγαναν ἔξω καθόλου.

Σὺν πέρασαν κάμποσες ἡμέρες καὶ δὲν εἴφαισε πειὰ ποντικά γιὰ νὰ φῆν ὁ γάτος, ἀποφάσισε νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ σπίτι κάμποσον καιρὸ κι' ἔφυγε.

Ὅταν ξαναγύρισε βρῆκε κατὶ μικρὰ ποντικάκια πὸς ἔβγαν ἔσθαφρυνεῖ, ἔβγαν βγεῖ ἔξω ἀπ' τὴ φοιλή τῶν κ' ἔβγαν στήσει χορὸ. Τότε ὁ γάτος τᾶκωσε ἓνα ἀπ' αὐτὰ καὶ τοῦ εἶπε:

—Τρέξε γρήγορα στὴ φοιλή σου νὰ πῆς καὶ στοὺς ἄλλους ποντικούς πὸς ἐγὼ πῆγα στοὺς Ἄγιους Τόπους, γίνεκα Χατζῆς καὶ δὲν μπαίνω πειὰ στὰ αἵματα. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ βγαίνετε ἄγροβα ἀπ' τὴν τρίτα σας, νὰ τρώτε ὅτι θέλετε καὶ νὰ μὴν ἔχετε καθόλου φόβο ἀπὸ μένα.

Τὸ ποντικάκι ἔτρεξε νὰ πῆ τὴν παραγγελία σ' ἄλλα ποντικά, κ' αὐτὰ χάριζαν πὸν κ' ἀποφάσισαν νὰ βγοῦν ἔξω. Τότε ὅμως πετάχτηκε ἓνας γεροπόντικας καὶ τὰ σταμάτησε λέγοντας:

—Γιὰ σταθεῖτε, βρε, νὰ κιντᾶσω ἐγὼ ἀπὸ τὴν τρίτα καὶ θὰ σᾶς πῶ ἂν εἶνε ἀληθινὴ ἡ παραγγελία πὸς ἔστειλε ὁ γάτος.

Μόλις ὅμως πρόβαλε τὸ κεφάλι του, εἶδε τὸ γάτο νὰ κιντᾶχῆ κατὶ τὴν τρίτα μ' ἀγριεμένη μάτια καὶ ν' ἀνεβοκατεβᾶχῆ τὰ μουστάκια του.

Τότε ὁ γεροπόντικας ξαναπῆκε μέσα καὶ εἶπε στοὺς ποντικούς:

—Τρεπώστε πὸς βαθύτερα, κακόμοιροι, γιατί ὁ γάτος καὶ Χατζῆς νᾶγινε, τὰ παλῆά του δὲν τ' ἀφίνει...

σανε τὰ χέρια μου!... Καὶ τὸν παρακολούθησα μὲ καρδιοχτύπι, πονώντας γιὰ κάθε λεμονιά πὸς ἔτρωγε!... Ἔξαφνα, ἓνα λεμονοκόμματο τοῦ χτύπησε καὶ τοῦ ἔκοψε τὴ μύτη κ' ἓνα ἄλλο τοῦ πήρε τὸ καπέλο καὶ τοῦ ἔρριξε ὀλόκληρη τὴν προσοπίδα καταγῆς!

Ὁ μασκαρᾶς ἐγύρισε μὲ τὸ μπατοῦνι δῆθεν νὰ κινήσῃ τὰ παιδιά...
Στὸ ποδοβολῆτό καὶ τὴν ἀναπομπουλά, ἡ προσοπίδα ἐπατήθηκε κ' ἔγινε πλάσα στὸ χῶμα. Μοῦ φάνηκε τότε πὸς παρεγέθηκα καὶ σὲ δεύτερο θάνατο τοῦ φτωχοῦ Κολλέτσου, σὲ θάνατο καὶ ἀποσύνθεσι συγγρῶν...

Καὶ κιντᾶσε τὰ λείψανα τῆς μάσκας καὶ προσπαθοῦσα νὰ διακρίνω τὸν ἀνθρώπου τὴ χαρακτηριστικά. Ἀλλὰ ἡ μύτη εἶχε γίνε πῆχτα, τὸ στόμα εἶχε ἀνοίξει, τὰ μουστάκια οὔτε κἂν φανόντουσαν, καὶ μόνον δύο βαθεῖες ρυτίδες τοῦ προσώπου, σὺν κῶμα πῆρας καὶ παρασύνου, τὰ ἴδια κ' ἀπαράλλαχτα, κατέβγαν στὸ στόμα του, πὸς δὲν ἐγέλασε ποτέ του!...

Καὶ γύρισα στὸ αἶτι, μ' ἓνα νέο θάνατο στὴν ψυχῆ!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΓΛΥΚΕΙΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΜΟΥ ΠΑΤΡΙΔΑ...

[Τοῦ ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ]

Τὸ πλοῖο μας δάριεμένο πετὰ
κι' ἀγριεμένη ἡ θάλασσα στὸ δάδια του μεριάζει,
καθῶσε μας στὴν πλώρη σταματᾶ,
κι' ἐκεῖ πὸς σμίγει ὁ οὐρανὸς κ' ἡ θάλασσα κιντᾶζει.

Ἄχ, τόσα χρόνια τώρα δὲν σὲ εἶδα,
μὰ νὰ! σὲ λίγο πάλι θὰ φανῆς.

Ὅπως ἐγώ, σ' ἀγάπησε κανεῖς,
γλυκεῖα ἀγαπημένη μου πατρίδα;

Πόση χαρὰ θὰ νοιώσω στὴν χαρδιά,
σὺν θὰ πατήσω τ' ἄγιο κ' ἀγάπητό σου χῶμα,ἐκεῖ ὅπου χαρομένη παιδιὰ
ἐξοῦσαμε, πρὶν τὴ ζωὴ γνωρίσωσε ἀκόμα!

Ἐκεῖ πὸς ὑστερήνῃ τῆς πειὰ Ἑλλάδα
ἡ μάνα μου ἡ γρηὰ μὲ περιμένει...

Στιγμὴ γλυκεῖα, στιγμὴ εὐτυχισμένη,
γλυκεῖα ἀγαπημένη μου πατρίδα!

Κιττάς' ἐκεῖ στὰ βᾶθη ξεπροβάλλει
καὶ πάλι ξαναγίνεται στὴν πᾶρην τὴ θεοῖ

Ἐκεῖνο τ' ἀνθισμένο ἀκρογᾶλι
πὸς ἀγκαλιάζει ὁ οὐρανὸς κ' ἡ θάλασσα φιλεῖ.
Μικρὴ γαλοζοπαρμένη λουρίδα
πὸς γάνεται στὴ θάλασσα ἡ μισή,
ἄχ! σὲ γνωρίζω τώρα, εἶσαι σὲ
γλυκεῖα ἀγαπημένη μου πατρίδα!

Τόσον καιρὸ πὸς ἔζησα μακριὰ,
τόσον καιρὸ πὸς πέρασα μονᾶχος μὸν στὰ ξένα,
κάθε στιγμὴ ὁ νοῦς μου κ' ἡ καρδιά
ἀπὸ τὴν ἔρημια μὸν πετοῦσανε σὲ σένα!

Βαθεῖα, βαθεῖα ἔβρυθα μὰ ἐλπίδα
μὰ μοναχὴ περμένα χαρὰ,
νὰ σὲ ἴδω ἀκόμα μὰ φορὰ,
γλυκεῖα ἀγαπημένη μου πατρίδα!

Καὶ τώρα πὸς τὸ χῶμα σου πατῶ
καὶ ἡ καρδιά μου χαίρεται τέτοια γλυκεῖα ἀλη-
(θεῖα,
ἄχ! μοναχὰ μὰ χάρι σου ζητῶ
καὶ μὰ εἰχὴ μὸς ἔλεπτα βαθεῖα μὲς ἀπ' τὰ
στήθια.

Ἐδῶ πὸς τὴν ἡμέρα πρωτοεῖδα,
πὸς τόση εὐτυχία σου χροσπῶ,
ἐδῶ στὰ χῶματά σου νὰ θαρτῶ,
γλυκεῖα ἀγαπημένη μου πατρίδα!

Μεταφρ. Γ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΩΜΟΡΦΙΑ

[Τοῦ ΣΤΕΚΕΤΤΙ]

Τὸ ῥοδὸ μὲ τὰ κάλλη του ἦταν ἐρωτημένο
καὶ μὲς στὰ ξάστερα νερὰ τοῦ ρυαιοῦ γεμμένο
ἐσηχοκιντᾶζότανε γεμάτο ἀπὸ χαρὰ.

Ἐᾶνον βορῆς ἐφύσησε κ' ἄπῶνα τὸ μαδιεῖ
μὲς στὰ νερὰ τοῦ ρυαιοῦ τὰ φύλλα του σκορπᾶει
κ' ἐκεῖνο μοιρομυρίζοντας τὸ παίρνει καὶ περνᾶ.

Ἔτσι τὸ ἴδιο —ἀλλοῖμον— κ' ἡ ὀμορφιά μας γέρνει,
ἔρχεται ὁ χρόνος ὁ λαίμαργος καὶ τὴνε συνεπαίρνει,
ὡς πῆρε τὸ τριαντάφυλλο ἡ λίσσα τοῦ βορῆ.

Μεταφρ. Σ. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

[Τοῦ ΕΝΤ'ΚΑΡ ΑΛΛΑΝ ΠΟΕ]

Σ' εἶδα, νεφούλα ὀμορφῆ, ροδοκοκκινισμένη,
μ' ἓνα βαθὺ κοκκίνισμα σ' ἀφῶρα μᾶγουλά σου,
ἂν κ' ἡ εὐτυχία γύρω σου ἦτανε σκορπισμένη
κ' ὀλος ὁ κόσμος ἔρωτας φινάτανε μπερσᾶ σου.

Καὶ ἡ ματιὰ πὸς μοῦρριζες δὲν ἔξερω τί σημαίνει,
ἀλλ' ἔχωσε στὰ στήθῃ μου μὰ νεκρικὴ σιγὴ.
Τὰ ἔχασες τὰ πρῶτα μας, γλυκεῖα μὸν χαῖδε-
(μένη,
πὸς τόσο σὲ ἀγάπησα μὲ νόνο καὶ στοργὴ.

Τῆς παρθενιάς σου ἦτανε τὸ ροδοφλόγιμα σου,
ἐθῆμισῃ τῆς ὑστερήνῃ πὸς θὰ περνούσε πειὰ.

Μὰ γὼ θιμάμουν, ἄκαρδη, τὴν τόσην ἀπῶνιά σου
κ' ἀγριὸς ἄνομος ἔτρωγε τὴ δόλια μου καρδιά.

Ο ΔΙΑΓΟΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ὁ διαγωνισμὸς τῶν φωτογραφι-
ῶν τῶν εἰς παιδικὴν ἡλικίαν ἐξε-
χόντων Ἑλλήνων ἔληξε. Ἡ ἐξέλε-
ξις τῶν λύσεων θὰ γινῆ τὰς ἀρχὰς
Μαρτίου, ἅπασε τῶν ἀρχισῆ καὶ ἡ
ἐπαναδημοσίευσις τῶν φωτογρα-
φιῶν, μὲ τὸ ὄνομα ἐκάστου κάτωθι
αὐτῶν.